

Zbigniew Janczewski

Sylwetka Księdza Profesora Doktora Habilitowanego Remigiusza Sobańskiego

---

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 43/3-4, 5-8

2000

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. ZBIGNIEW JANCZEWSKI

SYLWETKA KSIĘDZA PROFESORA DOKTORA HABILITOWANEGO REMIGIUSZA SOBAŃSKIEGO

Do wybitnych postaci z kręgu współczesnej kanonistyki polskiej i światowej należy niewątpliwie ks.prof.dr hab. Remigiusz Sobański. W Jubileuszowym roku 2000 ten ceniony naukowiec obchodzi trzydziestolecie swojej pracy naukowo-dydaktycznej na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (dawniejszej Akademii Teologii Katolickiej).

Ks. prof. Sobański urodził się 1 sierpnia 1930 r. w Tarnowskich Górach. Studia wyższe odbył na Wydziale Teologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, tam też w 1954 r. uzyskał stopień naukowy doktora teologii. Od końca lat pięćdziesiątych jest wykładowcą prawa kanonicznego w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym w Krakowie, a następnie w Katowicach. W 1970 r. rozpoczął pracę na Wydziale Prawa Kanonicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, na stanowisku adiunkta, zdobywając po roku stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego. Wtedy też został mianowany na stanowisko docenta. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego oraz analogiczne stanowisko w uczelni otrzymał w roku 1974, zaś tytuł naukowy i stanowisko profesora zwyczajnego w roku 1982. W 1991 r. podjął pracę na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Od roku 1989 jest ponadto wikariuszem sądowym (oficjałem) Sądu Diecezjalnego a od 1992 Metropolitalnego w Katowicach.

Od roku 1958, czyli od rozpoczęcia pracy dydaktycznej ks.prof.dr hab. Remigiusz Sobański wykładał praktycznie wszystkie dziedziny prawa kanonicznego, w tym w ATK normy ogólne, teologię prawa kanonicznego i teorię prawa kościelnego. Wciąż prowadzi seminaRIA naukowe: doktoranckie i magisterskie, w ramach których powstało kilkadziesiąt prac magisterskich i dwie rozprawy doktorskie.

Jego dawni uczniowie są dzisiaj znanymi kanonistami (kilku posiada tytuł naukowy), wykładowcami seminariów duchownych, urzędnikami sądownictwa i administracji kościelnej.

Osoba ks.prof. Sobańskiego znana jest i ceniona również za granicą. Przez wiele lat wykładał on między innymi na uniwersytetach w Moguncji /w charakterze profesora zaproszonego/ oraz gościnnie w Bari, Berlinie, Bilbao, Bonn, Budapeszcie, Bukareszcie, Fryburgu, Grazu, Heidelbergu, Leuven, Madrycie, Mediolanie, Monachium, Munster, Ottawie, Pamplonie, Paryżu, Regensburgu, Rieti, Rzymie, Salamance, Salzburgu, Stuttgarcie, Turynie, Tybindze, Utrechcie, Wiedniu.

Wielce cenionymi owocami jego działalności dydaktycznej są podręczniki, m.in. „Normy ogólne Kodeksu prawa kanonicznego”, „Zarys teorii prawa kościelnego” oraz „Teoria prawa kościelnego”. Kilkakrotnie uczestniczył też w przewodach o nadanie tytułu naukowego, a także w postępowaniach o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego.

Obok pracy dydaktycznej, ks. prof. Remigiusz Sobański prowadzi także niezwykle czynną działalność naukową. W skład jego olbrzymiego dorobku naukowego wchodzi ponad trzysta publikacji w tym dziewięć pozycji książkowych, wśród których aż siedemdziesiąt trzy mają charakter obcojęzyczny. Badania koncentrują się głównie nad eklezjalną i prawną jakością prawa kościelnego. Jako jeden z pierwszych kanonistów na świecie rozpoczął prowadzenie wykładów z teologii prawa kanonicznego, którą uformował jako nową dyscyplinę kanonistyczną i teologiczną, a następnie dla zapewnienia jej komunikatywności z innymi naukami prawnymi, przekształcając w teorię prawa kościelnego. Spod jego pióra wyszedł pierwszy podręcznik z teologii prawa kościelnego „Zarys teologii prawa kościelnego”, a następnie z teorii prawa kościelnego „Teoria prawa kościelnego”. Swoje prace badawcze prowadzi na 2 płaszczyznach: fundamentalnej, czyli nad zagadnieniami ontologicznymi i epistemologicznymi oraz na płaszczyźnie empirycznej, na której szczególną uwagę poświęca konkretyzacji prawa Bożego oraz normie kanonicznej, wykazując także sens poszczególnych instytucji kanonicznych w świetle ontologicznych założeń prawa kościelnego

Badania ks. prof. Remigiusza Sobańskiego odbiły się głośnym echem w kanonistyce światowej. O wartości jego dorobku naukowego świadczą między innymi liczne cytowania w literaturze obco-

języcznej. Pierwsze zagraniczne omówienia koncepcji prof. Sobańskiego sięgają lat siedemdziesiątych (F. Coccopalmerio, P. Kramer, A.M. Ruoco Varela, A. Cattaneo). Od lat osiemdziesiątych jego prace omawia się w introdukcjach do prawa kanonicznego oraz innych publikacjach naukowych (E. Molano, D. Composta, P.A. D'Avack, C.D.M. Redaelli).

Wyrazem uznania społeczności międzynarodowej dla wybitnych osiągnięć badawczych ks. prof. Sobańskiego, było uhonorowanie go w 1992 r. godnością doktora honoris causa Uniwersytetu w Bonn.

Omawiając sylwetkę ks. prof. Sobańskiego nie można pominąć milczeniem jego bogatej działalności organizacyjnej. W latach 1975-1978 był dziekanem Wydziału Prawa Kanonicznego. W 1978 został wybrany prorektorem Akademii Teologii Katolickiej a w 1981 rektorem tej uczelni. Urząd ten sprawował przez dwie kadencje. Był też kierownikiem katedry kościelnego prawa publicznego i międzynarodowego, a po jej reorganizacji katedry teorii prawa kościelnego. W zakresie prac redakcyjnych pełnił m.in. funkcje redaktora naczelnego rocznika „Śląskie Studia Historyczno – Teologiczne”, zastępcy redaktora naczelnego kwartalnika „Prawo Kanoniczne”, należał do zespołu redakcyjnego kwartalnika „Monitor Ecclesiasticus” i miesięcznika „Concilium”. Wchodził ponadto w skład szeregu znaczących gremiów państwowych i kościelnych. Był członkiem Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Centralnej Komisji ds. tytułu Naukowego i Stopni Naukowych, Komitetu Nauk Prawnych PAN. Z gremiów kościelnych można między innymi wymienić tutaj funkcję konsultora Kongregacji Duchowieństwa Kurii Rzymskiej, członkostwo w Radzie Naukowej Konferencji Episkopatu Polski i Radzie Prawnej tejże Konferencji. Należy do wielu towarzystw naukowych – krajowych i zagranicznych, np. Consociatio Internationalis Studio Juris Canonici Promovendo, Associazione Canonistica, Societe de Droit des Eglises Orientales, Towarzystwa Naukowego KUL, Stowarzyszenia Kanonistów Polskich. Był też organizatorem i współorganizatorem licznych konferencji naukowych, zwłaszcza międzynarodowych. Podczas kongresów, konferencji i sympozjów wygasał wiodące referaty.

Jako wybitny kanonista, a zarazem oficjał Sądu Metropolitalnego w Katowicach rozpoznaje – z upoważnienia Stolicy Apostolskiej – sprawy o nieważność małżeństwa w trzeciej instancji, z których wyroki są często publikowane w literaturze kanonistycznej.

Bogata i niezwykle różnorodna działalność ks. prof. dra hab. Remigiusza Sobańskiego oraz ogromny autorytet, którym się cieszy w swoim środowisku stawiają go w rzędzie pracowników Wydziału Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, którzy w sposób dojrzały, twórczy i niezwykle aktywny poczuwają się do odpowiedzialności za miejsce prawa kanonicznego na forum nauk prawnych. Niejednokrotnie została ona uhonorowana i nagrodzona w formie orderów państwowych i odznaczeń resortowych Ministerstwa Edukacji Narodowej. Swego rodzaju ukoronowaniem tychże wyróżnień było przyznanie mu w październiku 2000 r. jednego z najwyższych i najzaszczytniejszych – Krzyża Komandorskiego Orderu Odrodzenia Polski.